GYÖNGYÖSI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL
PÉNZÜGYI ÉS KÖLTSÉGVETÉSI IGAZGATÓSÁG
GYÖNGYÖS, FŐ TÉR 13.

Szám: 04/20.501/2023.

Tárgy: Tájékoztató a 2024. évre várható adóbevételekről

Véleményezésre javasolt bizottságok:

- Pénzügyi, Költségvetési és Ellenőrzési Bizottság

GYÖNGYÖS VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT
KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

HELYBEN

Tisztelt Képviselő-testület!

Tekintettel arra, hogy a törvényi szintű szabályozás nem teszi szükségessé a helyi adókról szóló 27/2010.(XII.16.) önkormányzati rendelet[1] módosítását, és a későbbiekben részletesen bemutatott indokok alapján az adómértékek változtatását sem kezdeményezzük, a korábbi évek gyakorlatától eltérően ebben az évben nem teszünk javaslatot a Rendelet módosítására, csupán tájékoztatást nyújtunk a 2024. évre vonatkozó központi szabályozásban elfogadott változásokról, illetve a 2024. évre várható adóbevételek alakulásáról.

Az önkormányzat adópolitikáját úgy kell alakítani, hogy mint a nagyságrendjénél fogva legjelentősebb, és helyi döntéssel befolyásolható bevétel, elősegítse a város folyamatos működtetését, biztosítsa a feladatellátáshoz, az infrastruktúra fejlesztéséhez szükséges saját forrást. Ugyanakkor az adómegállapításnál figyelembe kell venni a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény[2] azon szabályozását, mely szerint az önkormányzat az adóalap fajtáját, az adó mértékét, a rendeleti adómentességet és adókedvezményt úgy állapíthatja meg, hogy azok összességükben egyaránt megfeleljenek a helyi sajátosságoknak, az önkormányzat gazdálkodási követelményeinek és az adóalanyok széles körét érintően az adóalanyok teherviselő képességének.

2024. évre az előzetes informális egyeztetés alapján az egyes adónemekben az adómértékek módosítását nem javasoljuk. Az emelést azért nem, mert a Képviselő-testület 2023. évben az építményadóban a vállalkozókat érintő sávos hasznos alapterület szerinti adómértékeket 150 Ft-tal, illetve az idegenforgalmi adó mértékét 60 Ft-tal megemelte, s nem kívánjuk az érintettek adóterheit tovább növelni. Az adómérték csökkentését pedig az önkormányzat eredményes gazdálkodásának fenntartása érdekében azért nem javasoljuk, mert a Rendelet jelen formájában is széles körű mentességeket tartalmaz, továbbá a számos determinációval terhelt 2024-es évben és a várhatóan kedvezőtlen makro- és mikrogazdasági környezetben szükséges bevételek megteremtése érdekében ennek nem látom realitását. Tudomásunk van a város területén folyamatban lévő beruházásokról, azonban ezek közül csak néhány kapta meg a használatbavételi engedélyt, melynek építményadó többlet-bevételével már 2024. évre vonatkozólag számoltunk. Egy gyártócsarnok bővítésére 2023. évben építési engedélyt kapott nagy vállalkozás pedig vélhetőleg 2024. évet követően kapja meg a használatba vételi engedélyt, így a bevétel-növelő hatásával majd csak az építmény tényleges használatba vételét követően lehet számolni.

[1] Továbbiakban: Rendelet
[2] Továbbiakban: Htv.

A helyi adóbevételek évről-évre meghatározó szerepet játszanak az önkormányzat költségvetésében, az intézményrendszer és a város működtetésében, illetve a fejlesztési célok megvalósításában. Ennek ellenére 2022-ig gyakorlatilag minden adózói kört érintettek az adóterheket könnyítő szabályozások. 2014. évben a lakossági terhek mérséklése érdekében a természetes magánszemélyeket érintő adónemekben, így a magánszemélyek kommunális adójában minden adótárgyra vonatkozóan, valamint az építményadóban adóztatott gépjárműtárolókra 10%-kal csökkentette az adó mértékét a Képviselő-testület. Később, 2015-től kezdődően, folytatva az adóterhek mérséklésére irányuló folyamatot, helyi iparűzési adóban a kis- és mikro vállalkozások 1,5 millió Ft vállalkozási szintű adóalapja után az adómentesség bevezetésére került sor, illetve építményadóban a kis- és közép vállalkozások adóterhei csökkentek a hasznos alapterület nagyságára alapozott „sávos" adómértékek bevezetésével. 2016. évtől újabb lépésként a 20 millió Ft adóalapot el nem érő vállalkozó háziorvosok részesülnek 50%-os kedvezményben az iparűzési adóban. Végül 2018-ban 17%-kal csökkent a lakóingatlannal azonos helyrajzi számon lévő (családi házak) gépjárműtárolók adómértéke. Ugyanakkor 2023-ban az energiaárak megnövekedett kiadásainak fedezésére a Képviselő-testület a gépjárműtároló kivételével az építményadó, illetve az idegenforgalmi adó mértékének emelése mellett döntött.

Mindezekre tekintettel 2024. évre az adómérték módosítását nem javasoljuk a költségvetési források megteremtése érdekében.

Tisztelt Képviselő-testület!

A hatályos Htv-t z Országgyűlés a légitársaságok hozzájárulásáról és egyes adótörvények módosításáról szóló 2023. évi LIX. törvénnyel[3] módosította, amely 2024. január 1-től lép hatályba. A Módosított törvény módosításai az iparűzési adóban az egyszerűsített adóalap-megállapításra áttérők szabályozási rendszerét érinti, továbbá az iparűzési adókötelezettséget kiváltó telephellyé teszi a légiközlekedésről szóló törvény szerinti repülőteret, valamint munkaerő-kölcsönzők esetén a kölcsönzött munkaerő munkavégzésének helyét, amennyiben a kölcsönzött munkavállalók által teljesített összes munkaórák száma az adóéven belül legalább 21.000 óra. Jelenleg nincs információnk ezen módosítás iparűzési adóbevételre gyakorolt hatásáról.

Ezen kívül jelenleg még „tárgysorozatban" állapotban van az Országgyűlés elé 2023.10.31-én benyújtott az egyes adótörvények módosításáról szóló T/5893. számú törvényjavaslat[4], amely – amennyiben elfogadásra kerül – idegenforgalmi adó mentességet biztosít a különleges jogállású szervekről és az általuk foglalkoztatottak jogállásáról szóló törvény szerinti jogviszonnyal foglalkoztatott személyek számára 2024. január 1-jei hatálytól.

Sem a Módosított törvénnyel már hatályba léptetett, sem a Törvényjavaslatban megfogalmazott Htv-t érintő 2024. évi változások a Rendeletet nem érintik.

A továbbiakban tájékoztatónk I. fejezetében az építményadóból, II. fejezetében a magánszemélyek kommunális adójából, III. fejezetében a helyi iparűzési adóból, IV. fejezetében az idegenforgalmi adóból származó 2024. évre várható adóbevételek alakulását ismertetjük. A csatolt 1. és 1/a. számú melléklet az egyes adónemekhez rendelt adómértéket és azok költségvetésre gyakorolt hatását mutatja be.

A fentiek tükrében tájékoztatjuk a Tisztelt Képviselő-testületet a 2024. évre várható adóbevételekről a költségvetési források megalapozott tervezését elősegítve.

I.

[3] Továbbiakban: Módosított törvény

[4] Továbbiakban: Törvényjavaslat

A 2023. évi **építményadóból** származó, a költségvetésben tervezett bevétel 611.400 EFt volt, mely az összes költségvetésben tervezett helyi adóbevételhez viszonyítva 15 %-ot képezett. *(1. sz. melléklet 6. oszlop 1. sor)*

A Htv., valamint a Rendelet hatályos szabályozása szerint adóköteles a vállalkozó lakás, és nem lakás céljára szolgáló épülete, épületrésze, valamint a vállalkozónak nem minősülő magánszemély gépjárműtárolója.

A 2024. évi építményadó bevételeket a 2023. évi tényleges adókötelezettség, azaz a kivetés (619.109 EFt), a 2023. évi várható bevétel, valamint a változásokkal korrigált adóalap figyelembevételével határoztuk meg. Mint az 1. sz. mellékletben látható, a 2024. évi várható adóbevétel (611.000 EFt) gyakorlatilag megegyezik a 2023. évre tervezett 611.400 EFt adóbevétellel. A változatlan adómértékekkel számított, 2024. évre vélelmezett építményadó bevételnél figyelembe vettük azon két adózó – közel 2.000 EFt – adókötelezettségét, mely a 2023-ban kiadott használatbavételi engedély alapján a kibővített építményük után terheli őket. Mindezek hatására 2024. évre az építményadóból 613.000 EFt várható adóbevételt prognosztizálunk. *(1. sz. melléklet 1. sor).*

II.

A **magánszemélyek kommunális adójából** származó 2023. évre tervezett bevétel a költségvetésben tervezett helyi adóbevétel 3 %-a, azaz 113.000 EFt volt. *(1. sz. melléklet 6. oszlop 2. sor)*

A Htv. és a Rendelet alapján az adónem alapja:

- lakás esetén a hasznos alapterület, és a lakás komfortfokozatának kombinációja,
- gazdasági épületnél annak hasznos alapterülete,
- egyéb építménynél pedig az adóalap adótárgyanként értendő.

Az *1/a. sz. mellékletben* tételesen tájékoztatást adunk az egyes adótárgyak adómértékéről, az adóbevétel összegéről.

Figyelembe véve azt a tényt, hogy a 2014. évi általános, minden adótárgyat érintő adómérték csökkentést követően 2015. január 1-től kezdődően, a Képviselő-testület döntése alapján a 70. éven felülieekkel, és a szennyvízcsatornára rákötni nem tudó ingatlanban élőkkel bővült az adómentességet élvezők köre, a magánszemélyek kommunális adója esetében az adómérték további csökkentését, illetve újabb mentességi kör megállapítását nem javasoljuk.

A Rendelettel szabályozott mentességek közül a 70 éveseket megillető mentesség eredményezi a legnagyobb volumenű bevétel-kiesést. Ezen mentesség 3.853 fő 70 éven felüli magánszemély esetében 37.638 EFt adócsökkentést jelentett 2023. évben, 2024. évben pedig összesen 4.268 fő esetében várhatóan 41.788 EFt adóelengedést jelent. A szabályozás alapján 2024. évre új belépőként az 1953. július 1. – 1954. június 30. napjáig született 70. életévüket betöltők részesülnek mentességben. Az ebből származó bevételcsökkenés várhatóan 4.150 EFt lesz, további 415 idős adózó megélhetését segítve.

A Rendeletben a különböző jogcímeken biztosított mentességek 2023-ban összesen 38.508 EFt adóteher csökkenést jelentettek 3.950 fő adózó tekintetében, míg a méltányossági jogkör gyakorlása 109 adóalanyt érintett, így ezen a jogcímen további 1.460 EFt adóelőírást törölt az adóhatóságunk. 2023. évben tehát 4.014 adózó és közvetve annak családja megélhetését könnyítette az önkormányzat, mely összesen 39.968 EFt adóelengedést jelentett.

A fentiek jól érzékeltetik azt, hogy bár az önkormányzat törekszik a bevételi többlet megteremtésére, de ugyanakkor biztosítja a szociálisan rászorulók részére az adófizetés alóli mentességet. A mentességek igénybevételét egyrészt a Htv. és a Rendelet előírásai biztosítják az adózók számára, másrészt az önkormányzati adóhatóság gyakorolja azt a méltányossági jogkört, amelyre az adózás rendjéről szóló

2017. évi CL. törvény[5] felhatalmazta. Ennek feltételét az Art. olyan családi, jövedelmi, vagyoni és szociális helyzet kialakulásához köti, amelyben az adófizetés már nem várható el az adózótól, mert az a saját és a vele együtt élő közeli hozzátartozók megélhetését súlyosan veszélyezteti.

Az adónemből származó 2024. évi várható adóbevételt a 2023. évi – adómentességekkel csökkentett – tényleges adókivetés, valamint az ebből származó adóbevétel határozza meg. A 2023. évre prognosztizált bevétel 113.000 EFt volt, ezzel szemben 2023. évre a teljesítés várhatóan 123.000 EFt lesz. A 9 %-os bevételi növekedést a lakásállomány növekedéséből származó adóbefizetések, valamint az I. féléves adókötelezettségekkel egyidőben az előző évi adóhátralékot rendező befizetések, illetve az adóhatóság végrehajtási tevékenysége eredményezte.

A 2024. évre prognosztizált bevétel 118.000 EFt, mely a 2023. évi tervadathoz viszonyítva 5.000 EFt bevétel-növekedést, a tényleges bevételhez viszonyítva pedig 5.000 EFt adóbevétel-csökkenést jelent *(1. sz. melléklet 2. sor).*

III.

2023. évben is a **helyi iparűzési adóból** származó bevétel képezte a költségvetésben tervezett helyi adóbevétel legnagyobb részét – 79 %-át –, amely 3.350.000 EFt-ot jelentett. *(1. sz. melléklet 6. oszlop 3. sor)*

A Htv. szabályozása alapján az adó évi mértékének felső határa 2000. évtől az adóalap 2%-a. A Rendeletben ezen adómérték maximum (2%) került megállapításra.

A Rendelet 13. § (3)-(4) bekezdései szerint az alábbi mentességet, kedvezményt nyújtja az önkormányzat:

- Mentes az adó megfizetése alól az a vállalkozó, akinek/amelynek a Htv. 39/C. § (2) bekezdése szerint számított vállalkozási szintű adóalapja nem haladja meg az 1,5 millió forintot.
- A Htv. 39/C. § (4) bekezdése alapján az állandó jelleggel végzett iparűzési tevékenysége után számított végleges iparűzési adójából 50%-os adókedvezményt érvényesíthet az adóévről szóló iparűzési adóbevallásában a Htv. 52. § 23. pontjában meghatározott háziorvos, védőnő vállalkozó, feltéve, ha a vállalkozási szintű iparűzési adóalapja az adóévben a 20 millió forintot nem haladja meg.

A Htv. alapján az adó csökkentése: a székhely, telephely szerinti önkormányzatokhoz az adóévre fizetendő adóból, legfeljebb azonban annak összegéig terjedően levonható az adóalany által a ráfordításként, költségként az adóévben elszámolt, a belföldön és külföldön az autópályák, autóutak és főutak használatáért fizetendő, megtett úttal arányos díjnak, az autópályák, autóutak, főutak használatáért fizetendő használati díjnak (együtt: útdíj) 7,5%-a.

A 2023. évben benyújtott 2022. adóévről szóló iparűzési adóbevallásban érvényesített 1,5 millió Ft-os adóalap mentesség 516 vállalkozó esetében 6.752 EFt adóelengedést jelentett 2023. évben, mely 2 %-kal volt kevesebb, mint a 2021 évi bevallásban érvényesített 6.854 EFt összegű, 544 vállalkozót érintő mentesség.

A vállalkozó háziorvosok 50 %-os adókedvezménnyel élhetnek. A 2022. évről szóló bevallásokban a háziorvosok 522 EFt adókedvezményt érvényesítettek, mely 132 EFt-tal meghaladta az előző évi kedvezmény összegét. Ennek oka az volt, hogy az érintettek egy részének az adóalapja ebben az évben nem meghaladta a törvényi szabályozás szerinti 20 millió Ft-ot.

A 2022. adóévről szóló helyi iparűzési adóbevallásokban közölt útdíjjal, mentességekkel, kedvezményekkel csökkentett települési szintű adóalap 135.803.038 EFt volt, mely 10 %-kal meghaladta a 2021.

[5] Továbbiakban: Art.

évi iparűzési adóalapot (123.097.164 EFt). A 2024. évi várható adóbevétel alakulását a 2022. évi adóalap, valamint a 2023. évben várható adóbevétel határozza meg. Mindezek mellett számításba kell venni az energia-válság és a kedvezőtlen makrogazdasági környezet hatását a vállalkozók 2023. évi gazdasági tevékenységét érintően. Mivel a 2024. évi bevételek tervezésekor csak a 2022. adóévi bevallások adatait ismerjük, annak alátámasztására, hogy az energia válság és a kedvezőtlen gazdasági környezet hogyan befolyásolja a vállalkozások 2023. adóévi várható adóalapját, erre irányuló információt kértünk a legnagyobb 30 vállalkozásból 22 db gyöngyösi szélhellyel, vagy telephellyel rendelkező adózótól. Kedvező, hogy mind a 22 db válaszolt. Figyelembe véve ezen 22 nagy adózótól kapott információt, mintegy 2-4 %-os adóalap-csökkenéssel számolunk 2024. évre. Mindezeket figyelembe véve a 2023. évi 135.803.038 EFt adóalaphoz képest 4 %-os csökkenést, azaz 130.370.916 EFt adóalapot tervezünk 2024. évre, mely alapján a 2022. évi 2.716.061 EFt kivetett adóhoz képest – az óvatosság elvének érvényesítése mellett – 109.643 EFt-tal kevesebb, azaz 2.607.418 EFt adókivetést tervezünk 2024. évre.

Ugyanakkor a feltöltési kötelezettség megszűnésével jelentősen megváltozott és megnőtt a szerepe és súlya az adóbevallás benyújtásával páhuzamosan előírt befizetési kötelezettségnek, azaz az elszámolási különbözetnek. A 2022. évi bevallás kapcsán összesen 652.000 EFt bevételt számoltunk el 2023. májusában és júniusában, amely közel 300.000 EFt-tal haladta meg az egy évvel korábban ugyanezen a jogcímen elszámolt bevételt. Ezen kívül a tervszám kialakításakor figyelembe vettük azt is, hogy 2023-ban majdnem az egész évben kétszámjegyű infláció volt, ami egy árbevétel-alapú adónál szintén jelentős tényező.

Mindezek alapján 2024. évre 3.800.000 EFt várható adóbevételt prognosztizálunk, amely 450.000 EFt-tal meghaladja a 2023. évre tervezett 3.350.000 Ft adóbevételt, ugyanakkor 100.000 EFt-tal elmarad a 2023. évi várható teljesítéstől. *(1. sz. melléklet 3. sor)*

IV.

2023. évben az **idegenforgalmi adóból** származó bevétel a költségvetésben tervezett helyi adóbevétel 3 %-a, azaz 143.700 EFt volt. *(1. sz. melléklet 6. oszlop 4. sor)*

A Képviselő-testület döntése alapján – a Rendeletben – az idegenforgalmi adó alapja az önkormányzat illetékességi területén való tartózkodás után a megkezdett vendégéjszakák száma. Az idegenforgalmi adó mértéke vendégéjszakánként 2023. január 1-jétől 550 Ft-tal került megállapításra, melynek összegét nem javaslom megváltoztatni. A várható adóbevétel a hatályos adómérték alapján és a 2023. évi tényleges, folyamatosan növekvő számú adóköteles vendégéjszakák alapján tervezhető.

A 2023. I.-IX. hónapról bevallott vendégéjszakák évesített adata alapján ebben az évben összesen mintegy 261.273 vendégéjszaka várható. A 2024. évre vélelmezett idegenforgalmi adó bevétel 265.000 vendégéjszakával tervezhető.

A fentiek alapján 2024. évre 145.750 EFt várható adóbevétel prognosztizálható, mely 2.050 Ft-tal meghaladja a 2023. évi 143.700 EFt terv és tény adatokat. *(1. sz. melléklet 4. sor)*

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a 2024. évi várható adóbevételek alakulásáról szóló tájékoztatónkat tudomásul venni szíveskedjen!

Gyöngyös, 2023. november 07.

Tisztelettel:

Kovács Róbert
igazgató